

KLOKKENLUIDERSREGELING WOONBEDRIJF

1. Inleiding

Woonbedrijf hecht veel waarde aan het betrouwbaar en integer handelen van haar directie, management en medewerkers. Vanuit onze kernwaarden *respect, eigen verantwoordelijkheid, verbindend en resultaat* werkt de organisatie van Woonbedrijf aan een open en transparante cultuur, waarin we elkaar kunnen aanspreken op houding en gedrag.

Mochten misstanden zich onverhoopt toch voordoen, dan dient deze klokkenluidersregeling als extra waarborg dat zij worden gemeld, worden opgepakt en dat zo nodig maatregelen worden getroffen. Het is hierbij van belang dat de melder van de misstand (lees: de klokkenluider of melder) gevrijwaard blijft van sancties en/of represailles. Met deze regeling weten de melders hoe Woonbedrijf omgaat met de behandeling van maatschappelijke misstanden binnen de organisaties en hoe we onderzoek naar misstanden mogelijk maken en maatregelen treffen ter voorkoming van nieuwe misstanden.

De eerst aangewezen voor een melding is je direct leidinggevende. Het kan echter voorkomen dat je direct leidinggevende niet de meest aangewezen persoon is om de misstand aan te melden. Daarom is de concerncontroller aangesteld als meldpunt voor de klokkenluider. In beginsel komen alle intern gemelde misstanden bij de concerncontroller terecht.

De klokkenluidersregeling maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de Governancecode en onze gedragsregels voor integer handelen. Daarnaast is de regeling getoetst aan de Wet bescherming klokkenluiders. Deze regeling wordt na inwerkingtreding opgenomen op intranet voor medewerkers en op een plek voor sollicitanten.

2. Wat is een klokkenluider/melder?

Een klokkenluider of melder is een persoon als onder 4 in deze regeling die een op redelijke gronden gebaseerd vermoeden van (een dreiging van) een misstand waarbij het maatschappelijk belang in het geding is, meldt op grond van deze regeling met het doel dat Woonbedrijf actie onderneemt, om de misstand te voorkomen dan wel op te lossen.

3. Wat is een misstand?

Onder een misstand wordt in ieder geval verstaan:

- a) een schending of een gevaar voor schending van het Unierecht ¹;
- b) een handeling of nalatigheid waarbij het maatschappelijk belang ² in het geding is bij;
- c) een schending of een gevaar voor schending van een wettelijk voorschrift - waaronder een (dreigend) strafbaar feit – of een schending of gevaar voor schending van interne regels die een concrete verplichting inhouden en die op grond van een wettelijk voorschrift door de werkgever zijn vastgesteld;
- d) een gevaar voor de volksgezondheid;
- e) een gevaar voor de veiligheid van personen;
- f) een gevaar voor de aantasting van het milieu;

¹ Het gaat hierbij over onderwerpen waarover de EU-richtlijnen of verordeningen heeft opgesteld, zoals (niet limitatief) overheidsopdrachten, voorkoming van witwassen van geld en terrorismefinanciering, bescherming van het milieu, volksgezondheid, en bescherming van de persoonlijke levenssfeer en persoonsgegevens.

² Wanneer bij een misstand het maatschappelijk belang in het geding is, kan niet in zijn algemeenheid worden gezegd en zal van geval tot geval moeten worden bekeken. Het gaat hier in principe om situaties die het niveau van een of enkele persoonlijke gevallen overstijgen, bijvoorbeeld doordat sprake is van een zekere mate van ernst of omvang of van een structureel karakter. Ter illustratie: Een diefstal van enkele zaken door één individu is nog geen misstand waarbij het maatschappelijk belang in het geding is. Het maatschappelijk belang kan echter wel in het geding komen als het gaat om meerdere diefstallen of dure zaken, zeker als de diefstallen worden gepleegd door werknemers die juist tot taak hebben die goederen te bewaken of als de diefstallen door de leiding van het bedrijf worden gedoogd of de leiding zelf deelt in de buit.

- g) een gevaar voor het goed functioneren van de organisatie als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen of nalaten;
- h) (een dreiging van) het bewust achterhouden, vernietigen of manipuleren van informatie over de onder i t/m v hierboven genoemde feiten.

Het maatschappelijk belang is in ieder geval in het geding als de handeling of nalatigheid niet enkel persoonlijke belangen raakt en er sprake is van oftewel een patroon of structureel karakter dan wel de handeling of nalatigheid ernstig of omvangrijk is. Een persoonlijk conflict op de werkvloer is geen misstand van maatschappelijk belang.

De misstand of een vermoeden daarvan is gebaseerd op redelijke gronden en uit eigen waarneming.

4. Voor wie geldt deze regeling?

Deze regeling is opgesteld voor alle medewerkers van Woonbedrijf. Ook voor de medewerkers met een tijdelijk dienstverband. Ook sollicitanten en externen – zoals stagiairs, medewerkers die op uitzendbasis voor Woonbedrijf werken en mensen die in opdracht van Woonbedrijf werken – kunnen gebruik maken van deze regeling. Woonbedrijf zal de positie van sollicitanten en externen in de geest van deze regeling beschermen en de overeenkomsten met hen respecteren. Een rechtspersoon kan geen melder of klokkenluider zijn.

Externe melders kunnen geen gebruik maken van deze interne regeling. Als zij een misstand bij ons melden zoals genoemd onder punt 3, dan zal deze melding door de verantwoordelijk medewerker buiten deze regeling worden behandeld. Externe melders kunnen ook zich melden bij de instanties als genoemd in artikel 6.

5. Hoe meld je een misstand intern?

Wanneer je een misstand vermoedt dan wel constateert ³, is het van belang dat je dit zo snel mogelijk meldt. Op grond van artikel 2, lid 2c van de Wet Bescherming Klokkenluiders kan de melder/klokkenluider op 3 manieren melden. De melding wordt opgenomen in een daarvoor beschermde omgeving:

1. schriftelijk;
2. mondeling via de telefoon of andere spraakberichtsysteemen; of
3. op zijn/haar verzoek binnen een redelijke termijn door middel van een gesprek op een locatie.

De voorkeur heeft het uiteraard om de melding schriftelijk te doen zodat vastligt wat de melder/klokkenluider heeft gemeld ⁴.

In verband met de bescherming die Woonbedrijf de klokkenluider wil bieden, wordt een anonieme melding niet in behandeling genomen. De identiteit van de klokkenluider wordt door de ontvanger niet bekend gemaakt aan derden, tenzij de klokkenluider daarmee instemt.

Voor het melden van misstanden is een aparte mailbox aangemaakt, namelijk klokkenluider@woonbedrijf.com. In principe heeft alleen de concerncontroller toegang tot deze mailbox. Hierdoor is geheimhouding en privacy van de melder gewaarborgd.

³ Het vermoeden van een misstand moet gebaseerd zijn op redelijke gronden. Dat betekent dat de melder niet hoeft te bewijzen dat sprake is van een misstand, maar hij moet zijn vermoeden wel enigszins kunnen onderbouwen. Het vermoeden moet voldoende concreet zijn en zijn gebaseerd op eigen waarneming of documenten (bijvoorbeeld e-mails, verslagen, brieven, foto's, etc.). Verhalen van horen zeggen zijn bijvoorbeeld niet voldoende.

⁴ Als voor een melding een telefoonlijn of een ander spraakberichtsysteem wordt gebruikt of een melder een melding doet in een gesprek op een afgesproken locatie, registreert de werkgever de melding door:

- a. het maken van een opname van het gesprek in een duurzame en opvraagbare vorm, of
- b. een volledige en nauwkeurige schriftelijke weergave van het gesprek.

Voor de opname van een gesprek, is voorafgaand instemming van de melder vereist.

De melder krijgt de gelegenheid om de schriftelijke weergave van een gesprek, bedoeld in het eerste lid, onderdeel b, te controleren, te corrigeren en voor akkoord te tekenen.

Indien de concerncontroller zelf betrokken is bij de melding – als klokkenluider of als de functionaris over wie de melding gaat – dan zal de bestuurssecretaris de melding in ontvangst nemen en deze conform de klokkenluidersregeling afhandelen. Dit geldt ook als er sprake is van langdurige afwezigheid van de concerncontroller.

Mocht je behoefte hebben aan advies over een misstand en/of de meldingsprocedure, dan kun je ook altijd de vertrouwenspersoon benaderen (momenteel is dit GIMD, zie verwijzing op intranet). Dit is een onafhankelijk hulpverlener die je in vertrouwen kunt raadplegen.

6. Een externe melding

Je bent niet verplicht om een melding van een vermoeden van een misstand eerst intern te melden. De klokkenluidersregeling is voor melders van Woonbedrijf wel de eerst aangewezen weg om misstanden te melden. Het kan echter voorkomen dat je niet intern een melding kunt doen. Ook kan het zijn dat je nadat de interne melding is afgehandeld een externe melding wil doen. Dat is het geval als je:

- a) het niet eens bent met het standpunt van de werkgever; of
- b) van oordeel bent dat de melding ten onrechte terzijde is gelegd of onvoldoende onderzocht is; of
- c) niet binnen drie maanden na de verzending van de ontvangstbevestiging van de melding een standpunt hebt ontvangen over de interne melding.

Externe meldingen kunnen gedaan worden bij:

- een instantie die is belast met de opsporing van strafbare feiten;
- een instantie die is belast met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of op grond van enig wettelijk voorschrift;
- het Huis voor klokkenluiders ⁵;
- het Meldpunt Integriteit Woningcorporaties (MIW) van de Autoriteit woningcorporaties.

Als de genoemde instanties besluiten de melding verder te onderzoeken, dan zal Woonbedrijf hieraan meewerken, onder andere door volledig en naar waarheid inlichtingen te verstrekken en inzage te geven in de stukken die nodig zijn voor het doen van het onderzoek.

7. Wat gebeurt er na het interne melden van een misstand?

Na ontvangst van een melding van een misstand door de concerncontroller wordt allereerst de ontvangst van de melding binnen zeven dagen bevestigd door de concerncontroller aan de melder/klokkenluider. Die bevestiging wordt opgenomen in een daarvoor beschermde omgeving ⁶. De concerncontroller informeert de melder nog een keer over deze klokkenluidersregeling en over de bescherming die deze klokkenluidersregeling biedt.

De concerncontroller meldt vervolgens alleen het bestaan van de misstand bij de bestuurder en de directie van Woonbedrijf. Als de directie of bestuurder zelf onderwerp is van de misstand, dan zal de concerncontroller rechtstreeks contact opnemen met de voorzitter van de raad van commissarissen.

De concerncontroller stelt een onderzoek in naar het gemelde vermoeden van een misstand tenzij:

1. het vermoeden niet gebaseerd is op redelijke gronden; of
2. op voorhand duidelijk is dat het gemelde geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid.

⁵ Meer informatie vind je via de website www.huisvoorklokkenluiders.nl.

⁶ De gegevens van een melding in het register worden vernietigd als zij niet langer noodzakelijk zijn om te voldoen aan de eisen van deze wet of andere bij of op grond van wet of Unierecht vastgestelde eisen. Dit zal dus in ieder geval niet eerder zijn dan nadat het jaarverslag is goedgekeurd.

Als de concerncontroller besluit geen onderzoek in te stellen, informeert hij de melder daar binnen twee weken na de interne melding schriftelijk over. Daarbij wordt ook aangegeven op grond waarvan de concerncontroller van oordeel is dat het vermoeden niet gebaseerd is op redelijke gronden, of dat op voorhand duidelijk is dat het gemelde geen betrekking heeft op een vermoeden van een misstand of onregelmatigheid.

De melder/klokkenluider ontvangt ten hoogste drie maanden na verzending van de ontvangstbevestiging, informatie over de beoordeling en voor zover van toepassing de opvolging van de melding door de concerncontroller.

We passen hoor en wederhoor toe ten aanzien van onderzoeksrapport en standpunt werkgever. Dit betekent dat de melder kan reageren op het onderzoeksrapport of het standpunt van de werkgever. Als hij onderbouwd aangeeft dat het vermoeden van een misstand niet daadwerkelijk of niet deugdelijk is onderzocht of in het onderzoeksrapport of het standpunt van de werkgever sprake is van wezenlijke onjuistheden, dan zal de concerncontroller hierop reageren en zo nodig een nieuw of aanvullend onderzoek instellen. Voor dit nieuwe of aanvullende onderzoek gelden dezelfde regels als voor het eerste onderzoek.

Bij strafbare feiten zal altijd aangifte worden gedaan bij de politie. Voorts worden alle bevindingen op schrift vastgesteld. De naam van de klokkenluider zal hierin niet worden genoemd. Alle registraties en dossiers worden anoniem in een beveiligde omgeving gearhiveerd en op documentniveau beveiligd, waar alleen de concerncontroller toegang tot heeft.

De concerncontroller zal de klokkenluider schriftelijk informeren over de resultaten van het onderzoek en de stappen die naar aanleiding daarvan worden genomen. Als daadwerkelijk sprake blijkt te zijn van een misstand, dan worden er maatregelen getroffen om de misstand op te lossen en de schadelijke gevolgen ervan zoveel mogelijk te beperken.

De concerncontroller zal de bestuurder en directie informeren over de voortgang en resultaten van het onderzoek. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek, besluiten directie of bestuurder welke vervolgstappen eventueel nodig zijn. In het geval dat de melding gaat over de directie of bestuurder, dan zal de concerncontroller de voorzitter van de raad van commissarissen informeren. Deze zal vervolgens bepalen welke vervolgstappen eventueel nodig zijn.

8. Rapportage en verantwoording

De werkgever zal jaarlijks

1. een rapportage opstellen en
2. in het jaarverslag van Woonbedrijf verslag doen van: het aantal meldingen van misstanden, de aard van deze meldingen en welke maatregelen zijn getroffen. Het jaarverslag is openbaar en voor iedereen toegankelijk.

De rapportage genoemd onder 1. bevat in ieder geval:

- a) informatie over de in het afgelopen jaar gevoerde beleid over het omgaan met het melden van vermoedens van misstanden en onregelmatigheden en het in het komende jaar te voeren beleid op dit vlak;
- b) informatie over het aantal meldingen en een indicatie van de aard van de meldingen, de uitkomsten van de onderzoeken en de standpunten van de werkgever;
- c) algemene informatie over de ervaringen met het tegengaan van benadeling van de melder;
- d) informatie over het aantal verzoeken om onderzoek naar benadeling in verband met het doen van een melding van een vermoeden van een misstand en een indicatie van de uitkomsten van de onderzoeken en de standpunten van de werkgever.

De bestuurder stuurt de rapportage ter bespreking aan de ondernemingsraad.

9. Bescherming van de klokkenluider

Bestuurder en raad van commissarissen van Woonbedrijf garanderen dat een klokkenluider, die volgens de klokkenluidersregeling heeft gehandeld, niet zal worden benadeeld als bedoeld in artikel 17da van de Wet bescherming klokkenluiders. Onder benadeling wordt ook verstaan een dreiging met en een poging tot benadeling.

10. Inwerkingtreding

De klokkenluidersregeling is op 1 januari 2010 in werking getreden, nadat deze voor instemming was voorgelegd aan de ondernemingsraad. Deze aangepaste versie is na instemming van de ondernemingsraad op 21 december 2023 ingegaan op 22 december 2023.